

# TEMATICKÝ PLÁN PŘ 5

## (týden 25.5.-29.9.)

Všechny zdravím.

Tento týden se někteří z vás vrací do školních lavic. Tak doufám, že se už těšíte. Všichni budete mít za úkol probrat stejná témata. Tématem jsou smysly. Minulý týden jsme probrali sluch, zrak a tento týden chuť, hmat, čich. **Tento týden zadávám dobrovolný úkol.** Můžete si vyzkoušet svůj čich nebo hmat.

Můžete si s rodiči zasoutěžit v rozpoznávání např. koření. Zavažte si oči a druhý vám bude dávat čichat k různým druhům koření. Výsledky zaznamenávejte. Potom se můžete vystřídat podle počtu soutěžících (ten do dával čichat si zaváže oči a vy budete vybírat např. jiné druhy koření). Opět budete zaznamenávat výsledky.

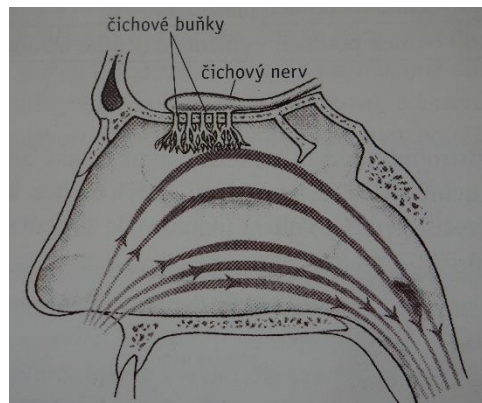
To samé si můžete vyzkoušet na hmat. Dejte do krabice nějaké drobnosti. V krabici udělejte dva otvory, kterými můžete do krabice sáhnout. Podle hmatu rozeznáváte drobné předměty.

Přeji mnoho zábavy a úspěchů

Němejcová

## ČICH

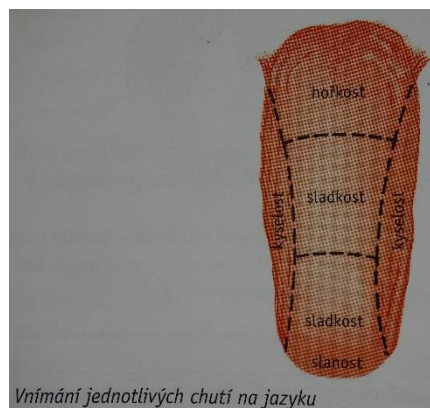
- orgánem čichu – **nos** (zaznamenává plynné látky – vůně – příjemné, pach – nepříjemné, vše je velmi individuální)
- při déle trvající vůni/zápachu 10-15 vteřinách otupení čichu
- krátkodobé nevnímání vůně/pachu – při rýmě (infekce horních cest dýchacích)
- v dutině nosní **čichové buňky** (z buněk vedou nervy, které vedou do mozku – vyhodnocení plynné látky)



- v prostředí s nebezpečnými látkami – používání ochranných pomůcek (viz. učebnice)

## CHUŤ

- orgánem chuti – **jazyk** (na jazyku chuťové buňky v chuťových pohárcích)
- 4 základní chuti – **slanost, sladkost, hořkost, kyselost**
- chuť oslabena při rýmě (propojení s čichem)
- někteří lidé mají více citlivé chuťové buňky – lidé se nazývají **degustátoři**
- pozor na pití horkých nápojů a kořeněného jídla – dočasné ochromění chuť. buněk



## HMAT

- hlavním ústrojím **kůže** – vnímání tlaku, teploty, bolesti, povrchu materiálů atd.
- v kůži jsou **hmatová tělíska** (nejvíce konečky prstů, chodidla, rty)
- někteří lidé (většinou nevidomí) mají vyvinutější hmat (Braillovo písmo (slepecké) – viz. dříve)
- při závažnějších popáleninách může dojít k narušení hmatových tělísek

